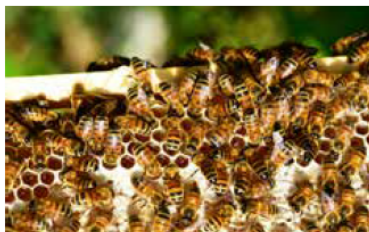

Str. 15

Tri pomembne čebelarke knjige v Glavarjevi knjižnici v Komendi

Petra Pavla Glavarja so na poti razvoja njegovega naprednega čebelarjenja usmerjale lastne čebelarke izkušnje in znanja iz številnih čebelarskih knjig.

V benefijski hiši v Komendi, ki je bila dograjena leta 1752, je bila tudi z železnimi vrati in pollnicami ter z obokanim stropom skrbno zavarovana soba, namenjena knjižnici. Poleg ohranjenih Glavarjevih knjig je tu tudi Arhiv Glavarjevega beneficija, ki ga je skrbno uredil mag. Baraga (1998). Knjižnična pred-soba je danes urejena kot spominska soba. Ob Glavarjevi selitvi na Lanšprež (1766) je zelo verjetno vzel s seboj tudi nekatere knjige, med njimi gotovo tudi čebelarke, ki pa

so se porazgubile in niso bile vrnjene na svoje mesto v Glavarjevi knjižnici.

V Glavarjevi knjižnici so dostopne tri nemške čebelarke knjige. Dve sta bili izdani leta 1766 in ena leta 1769. Gre za dela (prevodi naslovov): Racionalna in izkustvena zasnova najpopolnejšega gojenja čebel za vse deželne okoliše; Saški čebelar ali nov način izgradnje lesenih čebelnih panjev od gospoda Palteau von Melz-a; poleg večšine gojenja čebel in naravoslovja teh insektov; Popolni čebelarski nauk.

Glavar je v teh knjigah našel koristnega pomočnika pri pisanju »Odgovora« (1768) in osnutka svoje čebelarke knjige (1771) ter skupaj s prvo Janševo knjigo Razprava o rojenju čebel pri Pogovoru o čebelnih rojih v letu 1776. V seznamu čebelarskih knjig, vpisanih v Cobiss, so v slovenskih knjižnicah le štiri, ki so bile izdane do vključno leta 1769. To dodatno potrjuje, kako pomembne

so čebelarke knjige v Glavarjevi knjižnici. V Glavarjevi knjižnici pa ni več prve Janševe knjige. Demšar (1967) piše, da se je Glavar v svojem pismu Tomelju 3. marca 1780 pritoževal, da »Iskane knjige »O čebelnih rojih« avtorja Janše nikjer ne najdem.« Glavar je imel sodeč po zapisu v 396. odstavku Pogovora o čebelnih rojih še veliko drugih čebelarskih knjig, ki pa niso bile vrnjene iz Lanšpreža v Glavarjevo knjižnico in so se porazgubile. Ohranjena Glavarjeva knjižnica v Komendi je enkratna, je prvovrstna in dragocena slovenska kulturna ter tudi čebelarska dediščina. Velika škoda je, da knjige niso vpisane v Cobiss, da bi bile tako vsaj po naslovih in ključnih besedah javno dostopne. Da pri tem ne govorimo, kaj bi prinesla digitalizacija teh knjig, kar je danes povsem vsakdanja in niti ne tako draga tehnika. Še leto in pol je do tristoletnice Glavarjevega rojstva. Ta vpis in morda tudi digitalizacija bi bila pomemben prispevek in hkrati zahvala Glavarju ob pričakovano številnih praznovanjih, ki mu bodo takrat posvečena.

*zasl. prof. dr. Andrej Šalehar
(vire, na katere se je avtor uprl pri pisanju,
hranimo na uredništvu)*